De Berkel

- 0 t/m 12 jaar
- kinderopvang
- peuteropvang
- basisonderwijs
- buitenschoolse opvang

Anti- pestprotocol

IKC De Berkel…verbindt, inspireert en is altijd in beweging!

UPDATE APRIL 2022

Preventieve maatregelen om pesten te voorkomen:
De sociaal- emotionele ontwikkeling is van groot belang. Wanneer een leerling niet lekker in zijn of haar vel zit dan heeft dit weerslag op de prestaties. IKC De Berkel gaat voor een veilige sfeer en is daarbij steeds in ontwikkeling. Wij handelen daar waar mogelijk preventief met behulp van onderstaande acties.

Gouden Weken:
Na elke vakantie doorloopt een groep bepaalde fasen in het proces van groepsvorming. De eerste weken aan het begin van het schooljaar worden de Gouden Weken genoemd. Deze weken zijn bij uitstek geschikt om een fundament neer te zetten voor een goede groepsvorming en fijne sfeer. Leerlingen leren elkaar, de leraar en de regels aan de hand van spelletjes, samenwerkingsopdrachten en groepsuitjes kennen.

Taakspel
Leerlingen spelen Taakspel in teams tijdens de reguliere lessen of activiteiten. De leerkracht bespreekt welke klassenregels er tijdens Taakspel gelden. De leerlingen - in teams - stimuleren elkaar om zich aan de regels te houden. Alleen dan komen ze in aanmerking voor de beloning, die zij van te voren met elkaar afspreken. Bijvoorbeeld een traktatie of een leuk spel. De leerkracht geeft veel aandacht aan het gewenste gedrag door veel te complimenteren.

Rots en water
De doelstelling is het bevorderen van een positieve ontwikkeling van sociale en emotionele competenties en het voorkomen en/of verminderen van problemen op het intrapersoonlijke domein (hoe zien leerlingen zichzelf) en het interpersoonlijke domein (hoe gaan leerlingen met elkaar om) bij kinderen en jongeren.
Het leren hanteren van het Rots en Waterconcept geeft leerlingen meer inzicht in sociale situaties en de impact van hun eigen gedrag. Rots staat voor eigen grenzen aan kunnen geven, zelfstandig beslissingen kunnen nemen, een eigen weg kunnen gaan. Water staat voor communicatie, kunnen luisteren, samen naar oplossingen kunnen zoeken, en de grenzen van anderen te respecteren. Gaandeweg dit proces leren zij, o.a. in sociale situaties,

weloverwogen beslissingen te nemen en ontwikkelen zij meer en veelzijdigere gedragsalternatieven.

ZIEN!

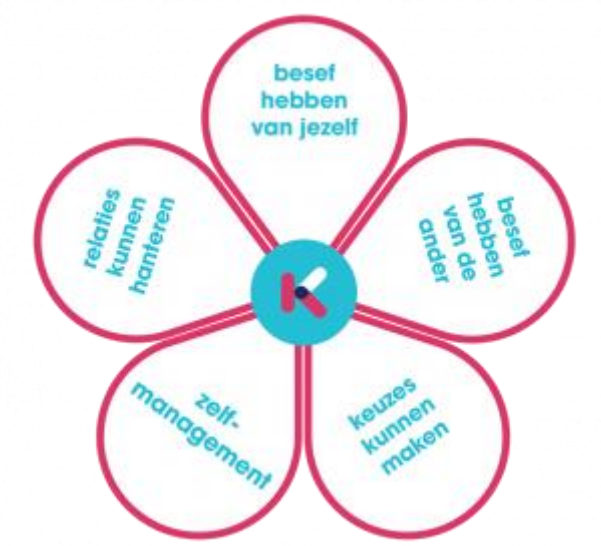
ZIEN! helpt bij het bevorderen van het sociaal-emotioneel functioneren. Zowel leerkrachten van alle groepen, als leerlingen (vanaf groep 5) vullen 2 keer per schooljaar een vragen-observatielijst is.

ZIEN! brengt niet alleen het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen in kaart (door leerlingvragenlijsten en observatielijsten), maar biedt ook concrete doelen, geeft handelingssuggesties weer en verwijst naar veel sova-methoden en -materialen. Dit door observaties goed te analyseren. Op die manier word je als leerkracht geholpen bij het opstellen van een aanpak, zowel voor de groep als voor de leerling.

Kwink

Kwink is een online methode voor sociaal-emotioneel leren. Inclusief burgerschap en mediawijsheid voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Kwink biedt een doordacht programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Praktisch, leerzaam en altijd actueel. Gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep.

Visie van IKC De Berkel op pesten:
Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school zowel voor de leerkrachten als de ouders, de leerlingen, de gepeste leerlingen, de pesters en de "zwijgende" groep leerlingen.

De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.

Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel moeten alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag.

De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten.

1. Pestgedrag op weg van c.q. naar school valt formeel buiten de verantwoordelijkheid van de school maar wordt in de benadering naar leerlingen door de school beschouwd als pestgedrag op school.
2. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school de uitgewerkt protocollaire procedure uit.

Doel van het anti-pestprotocol:
Een goed anti-pestprotocol geeft leerlingen, leerkrachten en ouders duidelijkheid over hoe pesten wordt voorkomen en hoe gehandeld wordt wanneer er gepest wordt. Door het protocol te volgen ontstaat een samenwerking tussen alle betrokkenen: leraar, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders.

Wat verstaan wij onder pesten:
Pesten is systematisch geweld (psychisch of lichamelijk) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van een of meer slachtoffers (klasgenoten), die zich gekwetst en buitengesloten voelen en niet (meer) in staat zijn om zich te verdedigen.
Iemand van de fiets aftrekken: dat kan plagen zijn, maar ook pesten. Het is plagen als de leerlingen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de één iets onaardigs, de andere keer is het de ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend.
Pesten is wel bedreigend en gebeurt niet zomaar een keer, maar iedere dag weer, soms een jaar lang of langer achter elkaar. Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen op een heel bedreigende manier.
Naast openlijke vormen van pesten (uitschelden, vernederen, kleineren, slaan) komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een kind altijd wordt buitengesloten, nooit ergens aan mee mag doen, op geen enkel feestje wordt uitgenodigd.

Signalen van pesterijen:

- Schelden, scheldnamen geven;
- Stukmaken, afpakken of verstoppen van eigendommen;
- Nadoen, imiteren; naroepen, uitlachen, belachelijk maken;
- Fysiek geweld;

Signalen van online pesterijen:

Via internet of de telefoon kan er gepest worden. Via de mail, app, telefoontjes en chats kunnen scheldwoorden, beledigingen en bedreigingen geuit worden, door zowel bekende als onbekende mensen.

Mogelijke oorzaken van pesten kunnen zijn:

- een problematische thuissituatie;
- buitengesloten voelen;
- voortdurend in een niet-passende rol geduwd worden;
- voortdurend competitie met anderen willen aangaan;
- voortdurend strijd om macht in de klas of op het plein;
- zich minder voelen dan de rest, door onderpresteren of andere redenen.

Leerlingen die (mogelijk) gepest worden kunnen onder andere de volgende signalen laten zien:

- niet meer naar school willen;
- niet meer over school vertellen;
- vaak hoofdpijn of buikpijn hebben;
- niet buiten willen spelen;
- bepaalde kleren niet meer aan willen;
- prikkelbaar, boos of verdrietig zijn.

Pijlers op IKC De Berkel:

- De aanpak is primair gericht op preventief handelen.
- We brengen de kinderen op de hoogte van de definitie van pesten en het verschil tussen plagen en pesten.
- Tijdens de lessen GVO/HVO komen thema's gericht op het leren omgaan met verschillen aan de orde.
- In het begin van het schooljaar wordt in het kader van de groepsvorming aandacht besteed aan onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc.
- Tevens wordt de methode Kwink ingezet voor de sociaal emotionele ontwikkeling.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals: spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis de ouders/verzorgers) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.
- Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Schoolregels met betrekking tot pesten:

Deze regels gelden op school en op het plein.

- Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden.
- Als je kwaad bent, loop je weg uit de situatie.
- Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de leerkracht.

- Vertel de leerkracht wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
- Blijft de pester doorgaan, dan aan de leerkracht vertellen.
- Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
- Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Toevoeging:

- Leerlingen kunnen in de eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.
- Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep. Dit zijn de zogenaamde kapstokregels. Deze regels zijn gevisualiseerd in een afsprakenposter. De afsprakenposter is door de leerlingen van de groep ondertekend en hangt goed zichtbaar in de klas.

Aanpak en rollen:

- Hulp bieden aan het gepeste kind:
  - Naar het kind luisteren en haar/zijn probleem serieus nemen.
  - Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
  - Samen met het kind werken aan oplossingen.
  - Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.
  - Terugkoppeling met ouders.

- Hulp bieden aan de pester:
  - Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
  - Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
  - Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining.
  - Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.

- Hulp bieden aan de zwijgende middengroep:
  - Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
  - Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
  - Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.
  - Ondersteuning voor de hele groep in de vorm van: Rots en water.

- Hulp bieden aan de leerkrachten:
  - De leerkrachten en de rest van de schoolorganisatie informatie geven over pesten als algemeen verschijnsel en over het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
  - Indien nodig contact zoeken met verenigingen/clubs om samen hierin op te trekken.

- Werken aan het tot stand brengen van een algemeen beleid van de school rond veiligheid en pesten waar de hele school bij betrokken is.

- Hulp bieden aan de ouders:
    - Ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus nemen.
    - Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
    - In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken.
    - Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

Getekend namens:

Directie	*Personeel*	*Medezeggenschapsraad*
……..	……..	……..

Rekken, mei 2022